

6. Розин В.М. Визуальная культура и восприятие: Как человек видит и понимает мир. – М.: ЛИБРОКОМ, 2009. – 272 с.

7. Трубина Е.Г. Город в теории: опыты осмысления пространства. – М.: Новое литературное обозрение, 2011. – 520 с.

Abstract. The textual information actualized in urban environment is a part of a text system of urban culture. It is possible to approach the problems of the urban textual information professionally on the interdisciplinary level. The harmonization of the text with the architectural space is the most important part. The cultural and historical context should be taken into consideration.

Key words: urban environment; architectural space; urban texts; cultural languages; textual information; architectural composition.

Анотація. Текстова інформація у місті, що актуалізується, є частиною системи текстів міської культури. Широкий науковий розгляд проблем міської текстової інформації можливий на міждисциплінарному рівні. Дуже важливою метою є гармонізація відношень тексту і архітектурного середовища, у тому числі – врахування історико-культурного контексту.

Ключові слова: міське середовище; архітектурне середовище; міські тексти; культурні мови; текстова інформація; архітектурна композиція.

Стаття надійшла до редакції у грудні 2013р.

УДК 72:656.71

Соколова Ю.В.²⁸, аспірант,
Національний авіаційний
університет,
м. Київ, Україна

УЧБОВІ ЛАБОРАТОРІЇ ПРОФІЛЬНОГО СПРЯМУВАННЯ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ АВІАЦІЙНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ

Анотація: В роботі розглянуто вплив профільного спрямування навчального закладу на планувальну організацію його території. Специфічність машин, що використовуються на практичних заняттях спеціалізованих навчальних закладів диктує вимоги щодо формування

²⁸ © Соколова Ю.В.

Проблеми розвитку міського середовища. Вип.1 (11) 2014

робочого простору. Великогабаритні машини потребують певного розміщення в структурі навчального корпусу. Визначення найбільш зручного варіанту розташування корпусу з науково-практичними лабораторіями в територіальній схемі навчального закладу, для задоволення потреби в експлуатації, обслуговуванні та управлінні практичною частиною навчального процесу і є завданням даної роботи.

Ключові слова: авіаційний університет, територіальна організація, профільна лабораторія.

Постановка проблеми. Проведений аналіз існуючих навчальних закладів показує, що не дивлячись на багаторічне функціонування науково-практичних лабораторій, швидкий розвиток вимог до освітнього процесу диктує свої правила, що вимагають реорганізації, вдосконалення існуючих фондів. Збільшення кількості студентів, розширення спектру профільних та непрофільних дисциплін впливає на організацію навчального процесу та формування архітектурно-планувальної та територіальної організації навчальних закладів авіаційного профілю.

Актуальність теми дослідження. На сьогоднішній день формування території авіаційного університету здійснювалось на основі загальних засад організації усіх навчальних закладів. В процесі проектування та реконструкції навчальних закладів авіаційного профілю слід враховувати особливості розміщення великогабаритного обладнання та специфічних тренувальних комплексів. Крім того специфіка роботи обладнання для практичних занять в науково-технічних лабораторіях вимагає розробки індивідуальних конструктивних рішень приміщень з забезпеченням необхідної його висоти, площі, достатнього освітлення, зручності експлуатації та обслуговування. Крім архітектурно-планувальної організації необхідно проектувати групи обслуговуючих приміщень та будівель. Організація

функціональних зв'язків між різними за функцією корпусами впливає на територіальну організацію навчального закладу.

Мета. Завданням даної статті являється визначення можливих схем територіальної організації вищого навчального закладу авіаційного профілю під впливом варіантних розміщень профільних лабораторій в їх структурі.

Основна частина. Перш за все, слід зазначити, що територіальна організація авіаційного університету, як і інших вищих навчальних закладів підпорядковується загальноприйнятим принципам побудови, спільним для університетів будь-якого профілю. Питання територіальної організації навчальних закладів розглядалося в роботах Г.Цитович. Він розподіляє планувальні схеми навчальних закладів на центричні, лінійні, відокремлені та багаточентрові. Система розглядається з точки зору тяжіння навчальних корпусів до науково-дослідних підрозділів та адміністративно-суспільних центрів. В свою чергу специфіка авіаційного навчального закладу вносить свої корективи в організацію його території.

Для початку розглянемо у чому ж полягає специфіка лабораторій для практичних занять. Лабораторія представляє собою приміщення або групу приміщень, що забезпечують процес проведення практичних дослідних занять на певному обладнанні. Саме від типу обраного обладнання залежать вимоги до розмірів та форми приміщення, ступінь шумо- та вібропоглинання їх конструкцій, систему, забезпечуючих налагоджену роботу машин, приміщень. Сукупність вищевказаних вимог у свою чергу формує блоки науково-практичних лабораторій. В дослідженні розглядається питання доцільності розміщення груп лабораторних комплексів в одному корпусі на першому, або вищих

поверхах. Розташування сукупності лабораторних блоків в одному централізованому корпусі, чи розосередження їх у різних корпусах. Слід також зазначити, що для функціонування науково-практичної лабораторії слід забезпечувати її системою допоміжних приміщень. Такими приміщеннями являються різноманітні майстерні, ремонтні, приміщення зберігання та реконструкції техніки та її окремих деталей (таб.1).

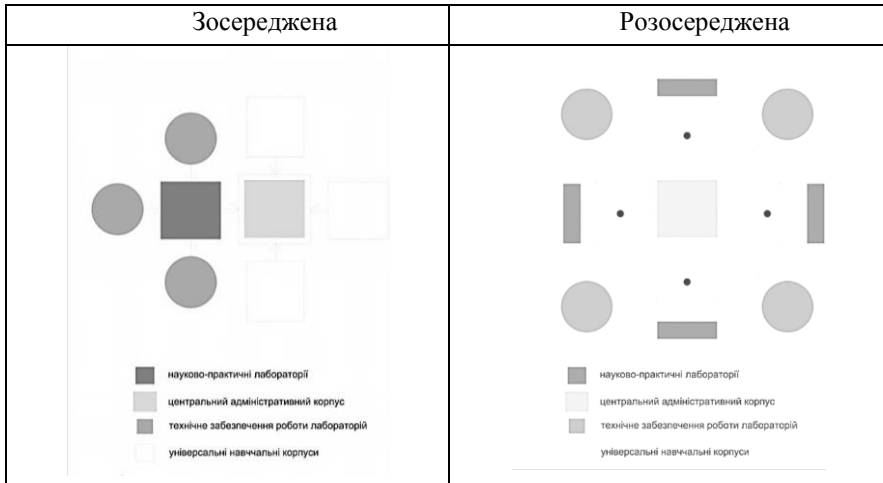
Інновації в технічних галузях сприяють вдосконаленню навчальних технічних пристроїв. Прослідковується тенденція заміни існуючого обладнання на більш нове, компактне. Комп'ютеризація замінює великогабаритні тренувальні комплекси комп'ютерними симуляторами, що значно зменшує площі приміщень. Тенденція заміни нових більш наглядних машин сучасними компактними не задовольняє усі вимоги до отримання знань студентом, тому варто говорити про часткову заміну із збереженням частини існуючої техніки, що певних в навчальних аспектах лишається актуальною. Отже, і вимоги до приміщень повинні бути комбінованими.

Структура сучасного навчального закладу формується під впливом динамічного розвитку вимог освіти. Вузькогалузеві навчальні заклади розширюються та набувають статусу багатопрофільних. Проаналізувавши досвід авіаційних ВНЗ слід зазначити, що відсоткова частка непрофільних дисциплін, що викладаються становить 10-45%. З чого видно, що вагома частина приміщень являються універсальними, якщо вони не використовуються під спеціалізовані учбові процеси.

Таблиця №1

Проблеми розвитку міського середовища. Вип.1 (11) 2014

Композиційні схеми територіальної організації будівель навчального закладу авіаційного профілю



Це стосується лекційних аудиторій та класів для практичних занять без обладнання. Такі приміщення можуть плануватися по типу гнучких планувальних структур. Питання мобільних приміщень розглядалось в багатьох попередніх дослідженнях. Динамічність розвитку навчального процесу, розмаїття навчальних напрямків та все зростаюча кількість студентів вимагає нестандартного підходу до організації навчального простору. Гнучкі планувальні структури модернізуються в залежності від мінливих потреб практичних занять. В проектах планування гнучких структур слід приділяти увагу вирішенню акустичних питань. Адже в одному приміщенні можуть проходити декілька навчальних процесів, причому кожен з яких повинен бути акустично ізольованим, щоб не заважати одне одному.

Світова практика функціонування вищих навчальних закладів представляє приклади кооперування навчальних закладів різного профілю в спеціалізовані студентські містечка. Для таких складних комплексів може бути притаманна як централізована структура зі спільним головним корпусом і розбиттям на факультетські профільні корпуси, або мати декілька центрів, що підпорядковують собі більш вузькогалузеві навчальні одиниці. Таким чином, можна сказати, що в таких структурах профільні науково-технічні лабораторії можуть представляти собою як один або декілька згрупованих функціональних блоків, що підпорядковуються загальному корпусу, та їх функціонування підтримується допоміжними технічними приміщеннями, ремонтними майстернями, складами ремонтної та додаткової техніки та обладнання. Допоміжні приміщення з ремонту необхідно розміщувати в безпосередній близькості до лабораторій, що дасть змогу оперативно заміщувати неробочі механізми, або розширювати можливості дослідного процесу в залежності від конкретного навчального процесу. Крім кооперування декількох навчальних закладів прослідковується тенденція кооперації навчального закладу та наукових центрів. Такий підхід надає можливості для розширення знань студента за допомогою тісного зв'язку навчального процесу з науково-дослідними практичними процесами. Таким чином можна поєднувати частину обладнання та техніки, використовуючи її як спільний ресурс для роботи практикуючих науковців та студентів.

В авіаційній галузі вагоме значення має практична робота студента. У цьому аспекті кооперування навчального закладу з комплексами авіаційного транспорту також надає більші можливості в отриманні практичних знань.

Висновки. Отже, з вищевказаного можна зробити висновок, що навчальний заклад авіаційного профілю представляє собою складну планувальну структуру. Територіальна та об'ємно-просторова організація якої залежить від характеру навчального процесу та специфіки авіаційної спеціальності. Зрозуміло, що формування відбувається під впливом науково-практичних лабораторій, які відповідають вимогам авіаційного обладнання з великою масою та габаритами. Відповідно до цього формується простір, що забезпечує «життєдіяльність» лабораторії.

Список використаної літератури

1. Боднер В.А., Закиров Р.А., Смирнова И.И. Авиационные тренажеры. – М.:Машиностроение, 1978. – 192 с.
2. Киевский институт инженеров гражданской авиации (1933-1993): Очерк истории/ А.Ф.Вовчик, В.Н.Гребенников, И.П.Челюканов и др.; Отв.ред. П.В.Назаренко. -К.:КМУГА, 1994. – 578с.
3. Макаров Р.Н., Зарецкий В.М., Федоришин В.И. Авиация XX века. Рождение авиации. Летное обучение. Тренажеры. – М.:Международная академия проблем человека в авиации и космонавтике, 2003. – 525
4. Основи дизайну архітектурного середовища: Підручник / Тімохін В. О., Шебек Н. М., Малік Т. В. та ін. – К.: КНУБА, 2010. - 400 с.
5. Специфика подготовки авиационных специалистов: Сб. науч. тр. /МГА СССР/ Отв. Ред. Ф.М. Титова. – Рига: РКИИГА, 1975. – 80с.

Анотация. В работе рассматривается влияние профильного направление учебного заведения на планировочную организацию его территории. Специфичность машин, используемых на практических занятиях специализированных учебных заведений диктует требования по формированию рабочего пространства. Крупногабаритные машины требуют специфического размещения в структуре учебного корпуса. Определение наиболее удобного варианта расположения корпуса с научно-практическими лабораториями в территориальной схеме учебного заведения, для удовлетворения потребности в эксплуатации, обслуживании и управлении практической частью учебного процесса и является задачей данной работы.